Maa- ja metsätalousministeriö MINVA MMM2021-00789

RO Fallenius Sanna-Helena(MMM), Uusitalo Laura(MMM) 09.11.2021

Viite

Asia

Maatalous- ja kalastusneuvoston kokous Brysselissä 15.11.2021

Maatalous- ja kalastusneuvosto kokoontuu Brysselissä 15.11.2021. Suomea kokouksessa edustaa maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä.

Komissio antaa maatalous- ja kalastusneuvostossa katsauksen maataloustuotteiden markkinatilanteesta. Suomi ottaa komission tilannekatsauksen tiedoksi. Suomi on huolissaan maatalouden tuotantokustannusten, kuten energian, lannoitteiden ja rehun hintojen noususta. Komissiota kannustetaan jatkamaan edelleen tiivistä markkinoiden ja kustannusten kehityksen seurantaa.

Lisäksi maatalous- ja kalastusneuvoston on tarkoitus hyväksyä neuvoston päätelmät EU:n uudesta metsästrategiasta vuoteen 2030. Suomi voi hyväksyä neuvoston päätelmät. Neuvoston päätelmät kuvastavat hyvin Suomen näkemystä EU:n metsästrategiasta, ja sisältävät kaikki Suomen kannalta olennaiset maininnat.

Neuvostossa on myös koko joukko muita asioita, kuten komission esittely elintarvikehuollon ja ruokaturvan valmiussuunnitelmasta. Valmiussuunnitelma liittyy komission Pellolta pöytään – strategiaan. Lisäksi komissio tiedottaa mm. WTO:n 12. ministerikokouksesta. Kalastusasioissa puheenjohtajavaltio ja komissio tiedottavat Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa käytävistä kalastusneuvotteluista.

Asialista:

MAATALOUS- JA KALASTUSNEUVOSTON KOKOUS BRYSSELISSÄ 15.11.2021

1. Esityslistan hyväksyminen
2. (mahd.) A-kohtien hyväksyminen
   a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo
   b) Lainsäädäntöasioiden luettelo

MAATALOUS

<u>Muut kuin lainsäädäntöasiat</u>

3. Markkinatilanne **3**
   Komission tiedotusasia
   Keskustelu

4. Päätelmät EU:n uudesta metsästrategiasta 2030 **7**
   Hyväksyminen

5. Muut asiat **13**

   MAATALOUS

   a) Pellolta pöytään –konferenssi 2021 (Bryssel, 14.-15.11. lokakuuta 2021)
      Komission tiedotusasia

   b) EU:n pölyttäjäviikko (27.-30. syyskuuta 2021)
      Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

   c) Valmiussuunnitelma elintarvikehuollon ja ruokaturvan varmistamiseksi
      Komissio esittelee

   d) WTO:n 12. ministerikokous (Geneve, 30. marraskuuta – 3. joulukuuta 2021)
      Komission tiedotusasia

   e) La Palman saarella tapahtuneen tulivuorenpurkauksen vaikutukset paikalliseen maatalouteen ja tarve tukea maanviljelijöitä
      Espanjan valtuuskunnan tiedotusasia

   f) Haasteet karhu- ja susikantojen hallinnassa
      Slovakian valtuuskunta tiedottaa Itävallan, Tšekin ja Suomen valtuuskuntien tukemana

   KALASTUS

   g) Kalastusmahdollisuudet 2021 Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa yhteiset kalakannat
      Puheenjohtajavaltion ja komission tiedotusasia

Maa- ja metsätalousministeriö PERUSMUISTIO MMM2021-00787

RO Sandholm Pekka, Virolainen Jukka 05.11.2021

Asia
Maataloustuotteiden markkinatilanne - maatalous- ja kalastusneuvoston keskustelu

Kokous
Maatalous- ja kalastusneuvosto 15.11.2021

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio antaa maatalous- ja kalastusneuvostossa 15.11.2021 katsauksen maataloustuotteiden markkinatilanteesta. Maatalouden erityiskomitea (MEK) valmisteli keskustelua kokouksessaan 8.11.2021.

Suomen kanta

Suomi ottaa komission tilannekatsauksen tiedoksi. Suomi on huolissaan maatalouden tuotantokustannusten, kuten energian, lannoitteiden ja rehun hintojen noususta. Komissiota kannustetaan jatkamaan edelleen tiivistä markkinoiden ja kustannusten kehityksen seurantaa.

Pääasiallinen sisältö

Komissio ei ole vielä tätä perusmuistiota laadittaessa toimittanut tausta-asiakirjaa neuvoston keskustelua varten. Komissio julkaisi 13.10.2021 uusimman lyhyen aikavälin markkinaennusteen.

Yleistä EU:n elintarvikesektoriin vaikuttavasta tilanteesta

Komission lyhyen aikavälin maatalousmarkkinaennusteen mukaan useat tekijät, kuten EU:n, Yhdysvaltojen ja Kiinan talouksien elpyminen, ovat vaikuttaneet nykyiseen raaka-aineiden hintojen nousuun. Energian, erityisesti maakaasun, hinta on noussut uuteen huippuunsa Euroopassa. Tällä on ollut suora vaikutus lannoitteiden hintoihin, jotka ovat lähes kaksinkertaistuneet vuodessa. Tavarakonttien rahtihintoja kuvaava indeksi on suurentunut 7,5-kertaiseksi vajaassa kahdessa vuodessa. Lisäksi esimerkiksi Covid-19 Delta -variantin leviäminen on aiheuttanut häiriöitä toimitusketjuihin Aasiassa, mikä on edelleen tuonut lisäpaineita maataloushyödykemarkkinoille.

Maataloustuotteiden kaupan osalta Yhdysvaltojen ja Kiinan kysyntä ohjasi EU:n vientiä erityisesti maitotuotteiden, sianlihan ja oliiviöljyn osalta. Yhdistynyt kuningaskunta on EU:n maataloustuotteille tärkein kohdemaa ja sinne kaupankäynti on myös lähtenyt elpymään. Komission mukaan epävarmuutta kahdenvälisissä kauppasuhteissa

Yhdistyneeseen kuningaskuntaan aiheuttaa tosin vielä tulevien rajatarkastuksien järjestelyt.

Tärkeimpien sektoreiden tilanne EU:n tasolla

Komission arvion mukaan EU:n kuluvan markkinointikauden 2021/22 viljantuotanto on 292 miljoonaa tonnia, mikä on 5,1 % enemmän kuin vuotta aiemmin (+4,9 % vrt. viiden vuoden keskiarvoon). Tämä johtuu erityisesti vehnäntuotannon elpymisestä, jonka arvioidaan olevan 132 miljoonaa tonnia.

Viljasadon laatuun liittyy joitain huolia, mutta vehnän hyvän satomäärän arvioidaan tarjoavan riittävästi viljaa rehukäyttöön. Viljan korkeiden hintojen ja EU:ssa vallinneiden suotuisten laidunolosuhteiden (pl. Iberian niemimaa) odotetaan pitävän viljan rehukäytön viime vuoden tasolla eli 162,2 miljoonassa tonnissa.

EU:n öljykasvisiementuotannon (rapsi/rypsi, auringonkukka ja soija) arvioidaan olevan yhteensä 30,4 miljoonaa tonnia kaudella 2021/22. Määrältään se on 10 % suurempi kuin edellisen kauden tuotanto ja komission arvion mukaan se helpottaa EU:n öljykasvien markkinatilannetta. Tosin rapsin osalta tarjontatilanne pysyy tiukkana alhaisten alkuvarastojen vuoksi.

Sokerijuurikkaan EU:n hehtaarisatoennuste kaudelle 2021/22 on paljon suurempi kuin viime kaudella ja se on myös 3 % yli viiden vuoden keskiarvon. EU:n sokerijuurikkaan pinta-alaksi on arvioitu 1,5 miljoonaa hehtaaria. Sen perusteella EU:n sokerijuurikkaan tuotanto voi nousta 113 miljoonaan tonniin, mikä on 13,6 % enemmän kuin menneellä kaudella.

Komission kokonaisnäkemyksen mukaan EU:n vilja- ja öljykasvisato on tällä kaudella hyvä. Vehnän ja öljykasvien siementen tuotanto on toipumassa viime kauden satomäärän pudotuksesta. Maissin ja sokerijuurikkaan näkymät ovat myös myönteiset. Tämä yhdessä viljan ja öljykasvien korkeiden hintojen kanssa pitäisi auttaa peltokasvien viljelijöitä kestämään tuotantopanosten hintojen nousu.

EU-alueen kotieläinsektorilla laidunkauden sääolosuhteet olivat suotuisia, mutta siitä huolimatta EU:n maidontuotanto pysyi tammi-heinäkuussa 2021 vakaana. Mikäli kolmannella vuosineljänneksellä vakaus säilyy ja neljännellä tuotanto suurenee, voi maidontuotanto komission arvion mukaan kasvaa yhteensä noin 0,3 % vuoteen 2020 verrattuna. Lehmien teurastus on lisääntynyt EU:ssa ja se pienentää lypsykarjamäärää (-0,9 %). Sen vaikutus maidontuotantoon voitaisiin kompensoida kasvavilla maidontuotoksilla (+1,3 %), mutta tämä on odotettua hitaampaa, koska ostorehujen hinnat ovat kallistuneet.

Juustojen hinnat ovat olleet vakaat EU:n markkinoilla. Muiden EU:n maitotuotteiden hinnat ovat viime aikoina nousseet erityisesti Kiinan kysynnän vetämänä. Em. seikat tukevat edelleen EU:n raakamaidon hintaa, joka on pysynyt melko vakaana huhtikuusta 2021 lähtien. Jatkossa Kiinan kysynnän odotetaan hidastuvan ja sen ohella kysynnän arvioidaan myös heikkenevän joillakin hintaherkillä markkinoilla. Vientikysynnän vähentyessä ja samalla kun EU:n maidon tarjonta lisääntyy tulevina kuukausina, komission arvion mukaan EU:n maidon kausiluonteinen talvihintojen nousu jää todennäköisesti vähäiseksi.

Juusto ja kerma olivat edelleen tärkeimpiä maitojalosteita EU:n hyvän viennin tukemana. Voita ja rasvatonta maitojauhetta arvioidaan kuitenkin tuotettavan lähikuukausina suurempia määriä. Tämä kattaa todennäköisesti sisämarkkinakysynnän, koska EU:n hinnat ovat tällä hetkellä vähemmän kilpailukykyisiä maailmanmarkkinoilla. Kulutukseen tarkoitetun maidon tuotantokehityksen odotetaan palaavan takaisin ennen Covid-19-tilannetta vallinneeseen laskutrendiin, mutta tuoreiden maitotuotteiden viennin odotetaan lisääntyvän.

EU:n naudanlihantuotannon odotetaan supistuvan maltillisesti vuonna 2021, mikä johtuu pääasiassa liha- ja lypsykarjan vähenemisestä sekä ravitsemispalvelujen kysynnän vähenemisestä. Vienti arvokkaille markkinoille, kuten Japaniin, Norjaan ja Hongkongiin, kasvaa, kun taas vienti Yhdistyneeseen kuningaskuntaan vähentyy huomattavasti kauppaerimielisyyksien vuoksi.

Nykyinen ylitarjonta EU:n sianlihamarkkinoilla laskee hintaa korkeiden rehukustannusten keskellä. Epätasapaino markkinoilla johtuu Kiinan viennin supistumisesta, Afrikkalaisen sikaruton aiheuttamasta vientisulusta ja sisämarkkinakysynnän heikkoudesta. Komission näkemyksen mukaan tilanteen odotetaan kuitenkin tasaantuvan vuoden 2021 loppuun mennessä sianlihan tuotannon kasvun hidastuessa. Sianlihan viennin kasvun useisiin muihin maihin odotetaan edelleen kompensoivan viennin vähenemistä Kiinaan ja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

Siipikarjasektorilla lintuinfluenssan (AI) pysyvät vaikutukset, vähentynyt ravintoloiden kysyntä ja korkeat rehukustannukset rajoittavat EU:n siipikarjanlihan tuotantoa, jonka odotetaan supistuvan noin 1 % vuonna 2021. EU:n kauppakumppanit soveltavat lintuinfluenssaan liittyviä tuontikieltoja, jotka ovat vaikuttaneet negatiivisesti EU:n vientiin vuonna 2021. Vuoden 2022 näkymät ovat siipikarjanlihan kauppataseeseen osalta pääosin positiiviset ja komission mukaan niitä ei liiaksi häiritse Yhdistyneessä kuningaskunnassa voimaantulevat terveys- ja kasvinsuojelutoimia (SPS) koskevat tarkastukset.

EU:n lampaanlihamarkkinoihin vaikuttaa voimakas globaali ja sisämarkkinoiden tarjontapula (EU:n tuotanto +1,3 %), mikä on johtanut suhteellisen korkeisiin hintoihin. Vienti Uudesta-Seelannista suuntautuu osittain Aasiaan, samalla kun toimituskulut kasvavat. Nykyinen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen herkkä kauppatilanne lisää edelleen vienti- ja tuontipaineita alaspäin.

Komission kokonaisnäkemyksen mukaan kotieläintuotteiden markkinoilla tilanne on ristiriitainen: vaikka naudan- ja siipikarjanlihan sekä maitotuotteiden hinnat ovat suhteellisen hyvät, rehujen hintojen ja tuotantopanosten hintojen nousu uhkaa rasittaa marginaaleja. Laajaperäistä tuotantoa harjoittavien maito- ja naudanlihatilojen pitäisi hyötyä laidunnurmen runsaasta saatavuudesta tänä vuonna. Sianliha-ala on haastavammassa tilanteessa johtuen tuottajahintojen laskusta (lisääntynyt tuotanto, rajallinen sisämarkkinakysyntä ja Kiinan vientimahdollisuuksien väheneminen) ja tuotantokustannusten noususta.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Kyseessä on komission tiedotusasia.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU18-jaosto (maatalous ja elintarvikkeet) 4.11.2021 ja 10.11.2021

EU-ministerivaliokunta 12.11.2021

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 12.11.2021

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

Komission lyhyen aikavälin markkinaennuste 13.10.2021 ”Short term outlook for EU agricultural markets in 2021 – Autumn 2021”
https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/farming/documents/short-term-outlook-autumn-2021-highlights_en.pdf

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Pekka Sandholm, MMM/RO/MARY, puh. 0295 162 416, pekka.sandholm@mmm.fi

Maatalousylitarkastaja Jukka Virolainen, MMM/RO/MARY, puh. 0295 162 206, jukka.virolainen@mmm.fi

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Asia
Neuvoston päätelmät EU:n uudesta, vuoteen 2030 ulottuvasta metsästrategiasta, hyväksyminen

Kokous
Maatalous- ja kalastusneuvosto 15.11.2021

U/E/UTP-tunnus
E 106/2021 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Neuvoston metsätaloustyöryhmän valmistelemat neuvoston päätelmät EU:n uudesta metsästrategiasta hyväksyttiin Coreper 1 kokouksessa 5.11.2021. Maatalous- ja kalastusneuvoston on tarkoitus hyväksyä päätelmät kokouksessaan 15.11.2021. Neuvosto käy asiasta myös keskustelun.

Suomen kanta

Suomen kanta perustuu E-kirjeeseen E 106/2021 vp.

Suomi voi hyväksyä neuvoston päätelmät sellaisina kuin ne ovat asiakirjassa 11776/5/21 REV 5. Neuvoston päätelmät kuvastavat hyvin Suomen näkemystä EU:n metsästrategiasta, ja sisältävät kaikki Suomen kannalta olennaiset maininnat.

Suomen kanta komission tiedonantoon EU:n uudesta metsästrategiasta vuoteen 2030

Suomi näkee EU:n metsästrategiassa paljon hyvää, ja joiltain osin strategian sisältö on haasteellinen. Metsiin liittyvät ilmasto- ja biodiversiteettinäkökulmat ovat hyvin mukana strategiassa ja metsästrategia on kytkeytynyt Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan sekä EU:n biodiversiteettistrategiaan 2030. Tämä tukee Suomen hallitusohjelman ja hallituksen kestävyystiekartan tavoitteita erityisesti ekologisen kestävyyden osalta. Metsien ja metsäsektorin kokonaispotentiaali ja kestävyyden taloudelliset ja sosiaaliset ulottuvuudet olisivat kaivanneet vielä tasapainoisempaa lähestymistä strategiassa. Suomen näkemyksen mukaan eri strategioiden tulisi edistää politiikkakoherenssin toteutumista.

Tuetaan metsistä saatavia sosioekonomisia hyötyjä ja maaseutualueiden elinvoimaisuutta ja edistetään metsiin perustuvaa kestävää biotaloutta

Komission tavoin Suomi haluaa edistää puurakentamista sekä pitkäkestoisten puutuotteiden osuutta, mutta muistuttaa, että metsien hyvään ekologiseen tilaan perustuva metsätalous ja metsäsektori muodostavat kokonaisuuden, ja että metsiä

käsiteltäessä syntyy erilaisia jakeita, joita voidaan käyttää eri tarkoituksiin. Metsäpohjainen bio- ja kiertotalous rakentuvat metsätalouden, metsästä saatavien tuotteiden ja palveluiden sekä ekosysteemipalveluiden resurssitehokkaan käytön varaan. Erilaisten lyhyt- ja pitkäikäisten puupohjaisten tuotteiden roolit tulisi tunnistaa ja nähdä osana kokonaisuutta nyt ja tulevaisuudessa. Puuraaka-ainepohjaiset tuotteet voivat korvata fossiilipohjaisia tuotteita. Ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta on kuitenkin edelleen tarpeen kehittää puupohjaisia tuotteita elinkaaren ja korvaushyötyjen näkökulmasta. Lisäksi puupohjaiset tuotteet voivat olla tärkeitä yhteiskunnan eri toimintojen mahdollistamisessa. Puulla on Suomessa merkittävä rooli uusiutuvan energian tuotannossa.

Uusiutuvana, kierrätettävänä ja biohajoavana materiaalina puu tarjoaa ratkaisuja globaaleihin ympäristöongelmiin, kuten kertakäyttömuoveista aiheutuvaan merien saastumiseen, kun biomassan käytössä tunnistetaan ekologisen kestävyyden asettamat rajat. Uudet, innovatiiviset puupohjaiset tuotteet, prosessit ja palvelut ovat merkittävä kasvumahdollisuus Suomessa. On tärkeää, että teollisuuden toimintaedellytykset ja investointimahdollisuudet uuteen kestävään tuotantoon säilyvät ja vahvistuvat.

EU:n metsien suojelu, ennallistaminen ja laajentaminen ilmastonmuutoksen torjumiseksi, biologisen monimuotoisuuden köyhtymisen torjumiseksi sekä sopeutumiskykyisten ja monimuotoisten metsäekosysteemien varmistamiseksi

EU:n vahva ilmasto- ja monimuotoisuuspolitiikka edistää Suomen ilmasto- ja monimuotoisuuspolitiikan toteuttamista. Suomi on sitoutunut maa- ja vesielinympäristöjen sekä maaperän tilan parantamiseen ja on viime vuosina edistynyt ennallistamiseen liittyvän kokemuksen, tietotason ja toimeenpanon osalta.

EU-tasolla voidaan sopia yhteisistä tavoitteista, mutta jäsenmaiden on voitava valita tavoitteisiin sopivat keinot itsenäisesti. Suomen laajaa osaamista metsästrategian kysymyksistä on tärkeä käyttää EU-yhteistyössä hyväksi.

Strategiassa yhdistyvät sääntely- rahoitus ja vapaaehtoistoimet joiden oikeudellinen sitovuus ja velvoittavuus vaihtelevat.

Suomi tarkastelee ja arvioi ehdotuksia myös toimivaltajaon näkökulmasta. EU:n perussopimuksissa ei ole määritelty oikeusperustaa EU:n yhteiselle metsäpolitiikalle. EU:lla on kuitenkin toimivaltaa ympäristö-, maatalous- ja energiasektoreilla, jotka joko suoraan tai välillisesti vaikuttavat metsiin. Valtioneuvoston EU-selonteossa otetun kannan mukaisesti metsäpolitiikan tulee olla jatkossakin EU:ssa kansallisen päätäntävallan piirissä, koska jäsenvaltiot ja niiden olosuhteet ovat erilaisia. Tästä periaatteesta on myös strategian ehdotusten jatkovalmistelussa pidettävä kiinni.

Sikäli kun komission ehdottama yhteismitallisten kansallisten metsästrategioiden laadinta ja seuranta sisältää uusia sitovia kriteerejä tai kynnysarvoja metsien kestävälle hoidolle ja käytölle, se voi tiedonannon perusteella sisältää toimivallan kaventumiseen viittaavia elementtejä. Suomi tarkastelee kutakin ehdotusta perusteellisesti toimivaltajaon näkökulmasta, kun yksityiskohdat ovat selvillä.

Suomi tukee nykyistä tiiviimmän politiikkakoherenssin varmistamista ja vahvistamista eri sektorien välillä EU:n politiikoissa seurantaa kehittämällä.

Komissio esittää uuden Lähempänä luontoa (Closer-to-nature) metsänhoito -sertifiointijärjestelmän perustamista. Komissio laatii parhaillaan aiheeseen liittyvää ohjeistusta, ja sertifiointi perustuisi julkisen tahon arvottamiin metsänhoitomenetelmiin.

Suomi katsoo, että Lähempänä luontoa -sertifiointijärjestelmän toimeenpanosta ei ole saatavilla kattavia tietoja esimerkiksi järjestelmän toimeenpanon suhteen. Komission esitys vaikuttaisi nykyisten järjestelmien kanssa päällekkäiseltä ja tämä edellyttää lisäselvitystä ennen lopullista kannanmuodostusta.

Suomi katsoo, että jäsenmaat ja niiden olosuhteet ovat erilaisia, ja jokaisella tulisi olla tieteeseen perustuvat kestävän metsänhoidon suositukset. Suomi on korostanut selkeiden ja vakiintuneiden käsitteiden hyödyntämistä. Metsänhoidon kysymyksissä ja määritelmissä tehtävän työn tulee hyödyntää olemassa olevia suosituksia metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä.

Ilmastonmuutoksen hillintä edellyttää päästöjen vähentämisen lisäksi hiilivarastojen ja -nielujen pitkäjänteistä vahvistamista. Metsien sopeutumiskykyä ilmastonmuutokseen ja tuhoihin, sekä kykyä hillitä ilmastonmuutosta tulee edistää metsien kestävän hoidon ja käytön, metsien monikäytön sekä suojelun ja ennallistamisen avulla tukeutumalla tutkimukseen, tietoon ja seurantaan.

Aktiivisella ja oikea-aikaisella metsänhoidolla ja metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisella voidaan lisätä metsien sopeutumiskykyä ja ennaltaehkäistä metsätuhojen leviämistä. Ilmastonmuutokseen liittyvä kohonnut riski tuhojen esiintymiseen, esimerkiksi myrsky- ja hyönteistuhot sekä metsäpaloriski voivat vaarantaa metsien nieluvaikutuksen.

Uusien metsien kestävään hoitoon ja käyttöön liittyvien kriteerien ja indikaattorien tulisi perustua tieteelliseen tietoon ja yleiseurooppalaisen FOREST EUROPE -metsäministeriprosessissa tehtävälle työlle. Yksityiskohtaisten kynnysarvojen, jos niitä halutaan laatia, tulee perustua parhaaseen olemassa olevaan tietoon ja niistä tulee voida päättää kansallisella tasolla. Kansainvälisen metsäraportoinnin harmonisoimiseksi on tehty pitkäjänteistä työtä. Suomi toteaa, että EU:n tulisi osaltaan edistää tätä työtä ja erityisesti raportointia.

Geneettisen tason suojelu on nostettava lajien ja erilaisten elinympäristöjen suojelun rinnalle. Metsäpuiden ja metsälajien geenivarojen suojelulla ja kestävällä käytöllä ja siihen liittyvällä tutkimuksella on tärkeä rooli myös metsien ilmastonmuutokseen sopeutumisessa.

Metsitettävät alueet tulee voida määrittää kansallisesti, jotta alueiden valikoinnissa säilyy ymmärrys kohteiden sopivuudesta ja vaikutuksista ympäristöön, esimerkiksi kulttuurisesti ja metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita avoimia elinympäristöjä ei tule metsittää. Metsitettyjen alueiden taloudellinen merkitys tulee myös huomioida.

Strategian ennallistamistavoitteet kohdistuvat erityisesti hiilirikkaisiin ekosysteemeihin, joilla on synergiahyötyjä vesien ja luonnon monimuotoisuuden tilaan. Suomi ymmärtää tarpeen kehittää hiilirikkaiden suometsien ja turvemaiden kestävää hoitoa ja käyttöä, ja haluaa korostaa turvemaiden metsätalouden merkitystä koko yhteiskunnalle ja alueellisesti.

Suomi pitää hyvänä huomioita rahoituskehyksen tärkeydestä metsänomistajien toimien mahdollistajana, ja muistuttaa, että tavoiteltujen toimien edistäminen tulee huomioida mm. valtiontukisuuntaviivojen uudistamisessa ja EU-rahoituksen kohdentamisessa.

Metsien strateginen seuranta, raportointi ja tiedonkeruu

Suomi on sitoutunut toimittamaan tilastotietoa EU-prosesseihin sekä kansainvälisiin metsiin liittyviin prosesseihin, mutta tarpeetonta hallinnollista taakkaa päällekkäisistä raportoinneista on vältettävä. Raportoinnin tulisi palvella mahdollisimman hyvin eri sektoreiden tarpeita. Suomi haluaa muistuttaa, että toimitettavan tiedon ei tule olla paikkatietoon sidottua siten, että yksityisyys, omaisuudensuoja ja yksityiskohtaisesti pysyviin koealoihin perustuva tiedonkeruujärjestelmä valtakunnan metsien inventoinnissa vaarantuvat.

Suomi tukee tietopohjaista päätöksentekoa, ja edistää metsävaratiedon avointa saatavuutta. Metsien tilasta kertovan tiedon tulisi olla helposti saatavilla, ja yhteistyötä raportoinnin harmonisoimiseksi tulee jatkaa. Tiedonkeruun ja analysoinnin tulee perustua kansallisiin metsäinventointeihin sekä muuhun metsäntutkimukseen mukaan lukien monimuotoisuustutkimus.

Strategia ehdottaa EU:n laajuista metsien seurantakehystä. Suomen mielestä komission olisi tärkeää tunnistaa olemassa olevien kansallisten metsäohjelmien tai –strategioiden rooli metsiin liittyvien tavoitteiden edistämisessä. Jäsenmaat voivat tukea toisiaan parhaiden käytänteiden vaihtamisessa näiden metsäohjelmien tai -strategioiden valmistelussa ja toteutuksessa ja samalla tehdä kansallisia metsiin liittyviä tavoitteita tunnetuksi laajalti.

Osallistava ja johdonmukainen EU:n metsähallinto

Suomi kannattaa komission pyrkimyksiä edistää eri pääosastojen alla toimivien työryhmien yhteistyötä ja vähentää siiloutumista. Suomi kannattaa rakenteiden kehittämistä politiikkakoherenssin parantamiseksi, mutta suhtautuu varauksella esitykseen yhdistää nykyiset työryhmät sellaisenaan. Suomi toivoo, että strategian esittämien haasteiden ratkaisemisessa tarvittavien rakenteiden kehittämisessä huomioidaan jäsenmaiden edustajista koostuvan Pysyvän metsäkomitea keskeinen, toiminnallinen ja kokonaisvaltainen rooli.

On tärkeää, että metsiin liittyviä eri näkökulmia käsitellään tasapainoisesti ja kokonaisvaltaisesti, eikä työryhmistä muodostu suuren kokonsa vuoksi ainoastaan tiedotuskanavia, jolloin jäsenmaiden ja komission yhteinen työskentely vähenisi entisestään.

Pääasiallinen sisältö

Päätelmien mukaan strategia kaipaisi tasapainoisempaa näkökulmaa. Sosioekonomisia näkökulmia tulisi vahvistaa, ja sekä pitkä- että lyhytkäyttöisiä metsäpohjaisia tuotteita edistää ilmastotavoitteiden, bio- ja kiertotalouden sekä maaseudun kehittämisen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Päätelmät muistuttavat, että jäsenmailla on jo olemassa kansalliset metsästrategiat. Lisäksi päätelmät korostavat kansallista päätäntävaltaa metsiin liittyen viitaten vuoden 2020 neuvoston päätelmiin EU:n metsästrategiasta.

Päätelmät huomauttavat, ettei yksi ratkaisu sovi kaikille jäsenmaille, koska jäsenmaiden metsät ja olosuhteet ovat erilaisia. Päätelmät nostavat esiin jäsenmaiden halukkuuden tehdä yhteistyötä komission kanssa strategian toteuttamisessa.

Päätelmät korostavat läpinäkyvään tietoon pohjautuvaa päätöksentekoa, ja muistuttavat kansallisten metsäinventointien tärkeästä roolista.

Päätelmät korostavat tutkimuksen ja innovaatioiden roolia biotalouden, ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillitsemisen sekä biodiversiteettitavoitteiden edistämisessä.

Päätelmät muistuttavat FOREST EUROPE prosessin puitteissa tehtävästä työstä, ja painottavat, että kestävän metsien hoidon ja käytön kriteereihin ja indikaattoreihin liittyvistä kynnysarvoista tai vaihteluväleistä tulee voida päättää kansallisella tasolla.

Päätelmät painottavat pysyvän metsäkomitean roolia ja aseman vahvistamista strategian toimeenpanoon liittyen.

Päätelmät painottavat, että ennen kuin uusia sertifiointijärjestelmiä perustetaan, tulisi niiden lisäarvo nykyisiin järjestelmiin verrattuna tuoda selkeästi esille. Uuden järjestelmän tarve tulisi selvittää ja ottaa huomioon, että mahdollinen uusi järjestelmä saattaa olla päällekkäinen olemassa olevien metsäsertifiointijärjestelmien kanssa ja lisätä metsänomistajien hallinnollista taakkaa ja kustannuksia.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Jäsenmaiden tulee hyväksyä päätelmät yksimielisesti.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Parlamentti alkaa muodostaa kantaansa strategiasta ja laatii asiasta oma-aloitemietinnön kevään 2022 aikana. Oma-aloitemietinnön laadinnasta vastaa maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta AGRI.

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18) 10.11.2021
Lähetetty tiedoksi metsäjaostolle 8.11.2021

Eduskuntakäsittely

Maa- ja metsätalousministeriön E-kirje 21.9.2021 (E 106/2021 vp)

Valiokuntien lausunnot:
YmVL 20/2021 vp
MmVL 21/2021 vp

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Kyseessä on komission tiedonanto.

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Neuvoston päätelmät 11776/5/21 REV5

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Elina Warsta, elina.warsta@gov.fi, +358 50 470 4238

EUTORI-tunnus

EU/2021/0808

Liitteet

Viite

Maa- ja metsätalousministeriö PERUSMUISTIO MMM2021-00771

RO Uusitalo Laura(MMM) 01.11.2021

Asia
Maatalous- ja kalastusneuvoston muut asiat

Kokous
Maatalous- ja kalastusneuvosto 15.11.2021

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksen 15.11.2021 muissa asioissa on komission, puheenjohtajavaltion ja jäsenvaltioiden valtuuskuntien tiedotusasioita. Ennen neuvoston kokousta asialistalle saattaa tulla myös muita asiakohtia.

Suomen kanta

Suomi ottaa asiakohdat tiedoksi.

Asiakohdan f) osalta Suomi yhtyy Slovakian tiedotusasiaan. Suurpetokantojen kannanarviointimenetelmien harmonisoinnin osalta Suomi tukee valtioiden välistä yhteistyötä, mutta katsoo, että menetelmät tulee ensisijaisesti sopeuttaa paikallisiin olosuhteisiin ja tutkimuksellisiin edellytyksiin mahdollisimman tarkan kanta-arvion tuottamiseksi.

Pääasiallinen sisältö

a) Pellolta pöytään -konferenssi 2021 (Bryssel, 14.–15. lokakuuta 2021) (asiakirja 13434/21)
Komission tiedotusasia

Komissio järjesti toisen vuotuisen Pellolta pöytään –konferenssin 14 – 15.10. Komissio toi puheenvuoroissaan esille, että koko ruokaketjun on nyt sopeuduttava muutokseen. Viljelijät kärsivät ensimmäisenä, jos nyt ei toimita. Ruoan on oltava edullista ja turvallista, mutta se on tuotettava kestävästi. Elintarvikkeiden merkintöjen on oltava kristallinkirkkaita. Yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) strategiasuunnitelmissa jäsenvaltioiden on tehtävä oikeat vastuulliset ratkaisut. Komission ensimmäiset Pellolta pöytään –lainsäädäntöehdotukset ovat kasvinsuojeluainelainsäädännön tarkastelu (vuonna 2022), elintarvikemerkinnät (vuonna 2022) ja eläintenhyvinvointisäädökset (vuonna 2023). Komission korosti vielä maa-, elintarvike- ja biotalouteen suunnattujen Horisontti Eurooppa -ohjelman yhdeksän miljoonan euron tutkimusrahakokonaisuutta kestävän ruuantuotannon takaamiseksi.

Pellolta pöytään –konferenssin erityisteemana oli tällä kertaa YK:n Ruokajärjestelmien huippukokouksen seuranta. EU:ssa Pellolta pöytään -kokonaisuus on huippukokouksen kansallisten sitoumusten keskeinen toimeenpanon väline. Keskustelussa korostettiin globaalia keskinäisriippuvuutta; ruokajärjestelmiä on korjattava ruokaturvan ja ravitsemuksen varmistamiseksi. Ilmastonmuutos ja luontokato edellyttävät muutoksia ruokajärjestelmiin, mutta samalla korostettiin, että ratkaisuja on etsittävä kansallisesti, sillä sama kaava ei sovi kaikkiin olosuhteisiin. Keskustelussa painotettiin, että ratkaisuja on tehtävä koko maapallon tasolla ja EU:lla on asiassa tärkeä rooli.

b) EU:n pölyttäjäviikko (27.–30. syyskuuta 2021)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Slovenia kertoo EU:n pölyttäjäviikosta. Asiasta ei ole vielä jaettu tausta-asiakirjaa.

c) Valmiussuunnitelma elintarvikehuollon ja ruokaturvan varmistamiseksi
Komission tiedotusasia

Komission valmistelema ehdotus EU:n valmiussuunnitelmaksi elintarvikehuollon ja ruokaturvan varmistamiseksi ”Contingency plan for ensuring food supply and food security in times of crisis” on yksi toimenpiteistä, jotka sisältyvät komission toukokuussa 2020 julkaisemaan Pellolta pöytään -strategiaan. Komission on tarkoitus antaa tiedonanto asiasta marraskuun puolessa välissä. Komissio on esitellyt asiaa maatalousattasearyhmässä 25.10.2021.

Komission antamien ennakkotietojen perusteella valmiussuunnitelman tiedonannossa tähdennetään, että tarkoituksena on yksilöidä toimet, joiden avulla EU voisi korjata havaitut puutteet elintarvikehuollossa ja ruokaturvassa ja vastata paremmin tuleviin kriiseihin.

Komission mukaan valmiussuunnitelmassa käydään läpi tuoreita kokemuksia Covid-19 pandemiasta ja mitä se tarkoitti EU:n elintarvikehuollolle ja ruokaturvalle. Yleisenä johtopäätöksenä komissio tuo esille sen, että EU:n ruokajärjestelmän kriisinsietokyky varmisti, että Covid-19-pandemiasta puhjennut terveyskriisi ei johtanut elintarvikekriisiin. Komission mukaan esimerkiksi yhteinen maatalouspolitiikka (YMP) ja yhteinen kalastuspolitiikka (YKP) tarjoavat sääntelyä tukevia välineitä ja mahdollisuuden reagoida nopeasti kriiseihin.

Huolimatta EU:n ruokajärjestelmän kriisinsietokyvystä komissio tuo valmiussuunnitelmassa esiin useita Covid-19 kriisin yhteydessä esiin nousseita näkökohtia tai alueita, joissa on vielä parannettavaa:

- Jäsenvaltioiden viranomaisten välinen koordinoinnin puute.
- Koordinointikanavien puuttuminen EU:n ruokajärjestelmästä.
- Ruokajärjestelmän toiminnan tunteminen, koska sitä tarkasteltaessa ei tunnisteta riittävästi siinä olevia keskinäisiä riippuvuuksia ja osapuolia tai toimialoja.
- Viestinnän tärkeys.

Ennakkotietojen mukaisesti tiedonannossa annetaan myös katsaus riskinäkymiin, joita EU:n elintarvikehuolto ja ruokaturva joutuvat tulevaisuudessa kohtaamaan. Kasvava epävarmuus ja epävakaus vaikuttavat sekä elintarvikkeiden tuotantokapasiteettiin että elintarvikkeiden jakeluketjuun. Komissio korostaa, että ilmastonmuutokseen ja ympäristön

tilan heikkenemiseen liittyvät sääilmiöt ovat lisääntymässä, ja ne ovat tärkein havaittu ruokaturvaan liittyvä riski. Elintarviketuotantoon kohdistuu myös muita paineita ja ne liittyvät ympäristön tilan heikkenemiseen, luonnonvarojen niukkuuteen ja biologisen monimuotoisuuden vähenemiseen sekä kasvien ja eläinten terveyteen. Ruokajärjestelmien digitalisointi tuo suuria etuja, mutta samalla siihen liittyy riskejä kyberhyökkäysten ja digitaalisten järjestelmien toimimattomuudesta aiheutuvista kriiseistä. Komissio on ennakkokatsauksissaan nostanut esiin myös EU:n riippuvuuden tietyistä kolmansissa maissa tuotettavista perushyödykkeistä ja tuotantopanoksista.

Komissio on esitellyt tiedonannon ja valmiussuunnitelman perusnäkökohtia, joiden avulla varaudutaan ja varmistetaan elintarvikehuoltoa ja ruokaturvaa kriisiaikoina.

- Osapuolten välinen yhteistyö ja keskinäinen koordinointi on ratkaisevan tärkeää.
- Markkinoiden epätasapainoa olisi seurattava ja tarvittaessa puututtava nopeasti hyödyntäen käytettävissä olevia välineitä, erityisesti YMP:n ja YKP:n puitteissa.
- Toimitusketjujen on pysyttävä toiminnassa ja kauppavirtojen on oltava sujuvat. Tavaroiden ja työvoiman liikkuvuus sisämarkkinoilla on taattava.
- Kriisitilanteessa viestintä on ensiarvoisen tärkeää.

Valmiussuunnitelman käytännön toimenpiteenä ja edellä mainittujen periaatteiden saavuttamisen varmistamiseksi komissio perustaa uuden erityisen asiantuntijaryhmän: ”a food crisis response mechanism forum”. Asiantuntijaryhmä toimii komission johdolla ja se koostuu jäsenvaltioiden edustajista. Siihen kutsutaan mukaan EU:n elintarvikeketjun sidosryhmäorganisaatiot sekä kolmannet maat, joiden elintarvikeketju on pitkälle integroitunut EU:hun. Komissio kutsuu ryhmän koolle määräajoin EU:n valmiustason parantamiseksi. Kokoukset keskittyvät ruokajärjestelmään liittyvän riskiympäristön ja haavoittuvuuksien analysoinnille.

Komissiolla on myös tarkoituksena, että asiantuntijaryhmä voidaan kutsua koolle hätätapauksessa viipymättä ja aina silloin, kun ryhmän sisällä käytävä keskustelu tai koordinointitoimet tuottavat lisäarvoa reagointivaiheesta vastaaville toimijoille.

d) WTO:n 12. ministerikokous (Geneve, 30. marraskuuta – 3. joulukuuta 2021)
Komission tiedotusasia

Maailman kauppajärjestön (WTO) seuraava ministerikokous järjestetään Genevessä 30.11.-3.12.2021. Kokouksen tulokseksi odotetaan päätöksiä muiden aiheiden lisäksi myös maataloustuotteita koskevista neuvotteluista. Maatalous ei ole ollut kokousvalmistelussa pääroolissa eikä kokoukselta odoteta merkittävää edistystä sen osalta.

Maatalouden osalta kokousvalmistelussa keskiössä on ollut kauppaa vääristävä tuki, mutta neuvottelujen kohteena ovat olleen myös markkinoillepääsyn parantaminen, vientikilpailutoimet, viennin rajoitukset, puuvillaa koskevat erityiskysymykset sekä erityiskysymyksinä käsitellyt kehitysmaiden varastointiohjelmat ja erityissuojamekanismi. Lisäksi neuvotteluissa on käsitelty läpinäkyvyyden parantamista uudistustyöhön liittyvissä ilmoitusmenettelyissä.

Kauppaa vääristävän tuen osalta todennäköisenä tuloksena pidetään jatkotyötä ohjaavaa työohjelmaa. Osapuolten tavoitteet ovat tukien osalta poikenneet merkittävästi toisistaan. Vientimaat ovat vaatineet päätöstä kauppaa vääristävän tuen sitoumusten rajoittamisesta ja puolittamisesta määräaikaan mennessä. Merkittävä osa kehitysmaista on keskittynyt vaatimaan omien tukioikeuksien säilyttämistä ja leikkausten rajaamista lähinnä

teollisuusmaiden käytössä oleviin AMS-tukisitoumuksiin eli kokonaistuen mittausmenetelmän tukisitoumuksiin (*engl. aggregate measurement of support*).

Kauppaa vääristävän tuen sitoumusten mahdollistama tuki on kasvanut tuotannon arvon kasvun myötä, ja erityisesti Kiinan ja Intian kaltaisten maiden mahdollisuus tukien käyttöön on merkittävästi kasvanut. Maat eivät kuitenkaan ole valmiit alentamaan oikeuksiaan. Intian pysyminen sitoumustensa puitteissa edellyttää julkisia varasto-ohjelmia koskevan poikkeuksen jatkamista. Sen keskeinen vaatimus on poikkeuksen - muista tukipäätöksistä riippumaton - laajentaminen ja pysyvä jatkaminen, jota viejämaat USA ja EU mukaan lukien vastustavat. Myöskään Yhdysvallat ei ole halukas alentamaan sitoumuksiaan erityisesti ilman tasapainottavia markkina-avauksia.

EU:n asema neuvotteluissa on kauppaa vääristävän tuen osalta yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevan uudistuksen seurauksena hyvä, mutta se ei ole ollut halukas sitoutumaan konkreettisiin rajoitustavoitteisiin. EU on yhdessä muiden maiden kanssa tehnyt ehdotuksen läpinäkyvyyden parantamiseksi. Lähes kaikkiin neuvotteluaiheisiin liittyvällä ilmoitusmenettelyjen parantamisella ja päivittämisellä pystyttäisiin luomaan edellytyksiä jatkoneuvotteluille, parantamaan nykyisten sitoumusten noudattamista ja sujuvoittamaan kauppaa.

Läpinäkyvyyden parantamiseen liittyvä kokonaisuus on yksi todennäköisimmistä tuloksista ministerikokoukselta. Mahdollista on myös saavuttaa tuloksia Maailman ruokaohjelman hankintojen suojaamiseksi viennin rajoituksilta ja sovellettujen tullien muutoksiin liittyvien menettelyjen parantamiseksi. Parannuksia voisi olla odotettavissa myös viennin rajoituksista ilmoittamiseen.

Neuvottelut maatalouskaupan vapauttamisesta ja kauppaa vääristävien tukien vähentämiseksi jatkuvat myös ministerikokouksen jälkeen. Komissio on pitänyt esillä EU:n neuvottelutavoitteiden tarkempaa arvioimista ministerikokouksen jälkeen.

e) La Palman saarella tapahtuneen tulivuorenpurkauksen vaikutukset paikalliseen maatalouteen ja tarve tukea maanviljelijöitä (asiakirja 13347/21)
Espanjan valtuuskunnan tiedotusasia

Espanja tiedottaa tausta-asiakirjassa 13347/21, että Cumbre Vieja –tulivuori alkoi purkautua La Palman saarella 19.9.2021. Tuhansia ihmisiä on evakuoitu. Yli tuhat kotia, perusinfrastruktuuria, kouluja, maatalousmaata, kotieläintiloja ja hedelmätarhoja on tuhoutunut. Lisäksi kalastusalukset ovat joutuneet pysymään ankkuroituneina.

Jotkut maanviljelijät ovat menettäneet satoaan ja tilojaan eivätkä pysty pääsemään tiloilleen infrastruktuurin puuttumisen takia.Lisäksi kastelujärjestelmät ovat vioittuneet tai tuhka on vioittanut tuotteiden kaupallisen laadun. Suurin osa kasveista tarvitsee paljon vettä ja arvioiden mukaan kasteluinfrastruktuurin korjaaminen ja väliaikaisen kastelun kustannukset voivat olla jopa neljä miljoonaa euroa. Kaikkein eniten on kärsinyt banaaninviljely, joka on hyvin tärkeä paikalliselle taloudelle. Paikallisviranomaisten arvion mukaan tuhojen arvo voi ylittää 36 miljoonaa euroa.

POSEI-tuki laajalti sisältää tuotteiden markkinoinnin, mikä ei tässä tilanteessa ole mahdollista tuhoutuneen tai vioittuneen sadon takia. Espanja toteaa, että tänä vuonna 2021 force majeure –tuen käyttäminen on hyvin ymmärrettävää, mutta olisi tutkittava, miten POSEI-tukea voisi hyödyntää myös jatkossa siihen asti, että viljelijät ovat pystyneet palaamaan normaaliin toimintaansa.

f) Haasteet karhu- ja susikantojen hallinnassa

Slovakian valtuuskunta tiedottaa, Itävallan, Tšekin, Suomen, Saksan ja Romanian valtuuskuntien tukemana.

Slovakia on nostanut neuvoston muihin asioihin tiedotusasian liittyen Slovakian haasteisiin karhu- ja susikantojen hallinnassa. Tausta-asiakirjaluonnoksessa he viittaavat neuvoston aikaisempiin keskusteluihin aiheesta huhtikuussa ja lokakuussa 2019. Slovakia korostaa tausta-asiakirjassa, että petoeläimiä on suojeltava, mutta kasvaneet kannat ovat aiheuttaneet vahinkoa tietyillä maaseutualueilla, erityisesti kotieläintiloille. Toisaalta joillain alueilla ei ole saavutettu suotuisaa suojelutasoa petoeläinkannoissa. Tietyillä alueilla petoeläinten aiheuttamat vahingot ovat satojen tuhansien eurojen mittaluokkaa. Joissain jäsenvaltioissa viljelijät ovat lopettaneet tilansa toistuvien petovahinkojen vuoksi.

Slovakia korostaa, että asiaan on löydettävä pitkäaikainen ja EU-tason ratkaisu. Yhteinen ratkaisu vähentäisi jännitettä asiassa ja olisi pitkäaikainen lääke ongelmaan. Slovakia korostaa myös, että jäsenmaiden tutkimus ja monitorointimetodeita tulisi harmonisoida. Slovakia näkee esimerkiksi YMP:n tarjoamat toimenpiteet hyvänä ratkaisuna. Slovakia pyytää komissiota arvioimaan tilannetta ja pohtimaan ratkaisuja EU-tasolla.

Slovakia on pyytänyt tukea muilta jäsenvaltioilta ja Suomen lisäksi Slovakian aloitetta tukee jo Itävalta, Tšekin tasavalta, Saksa ja Romania.

g) Kalastusmahdollisuudet 2022: Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa yhteiset kalakannat

Puheenjohtajavaltion ja komission tiedotusasia

Neuvostossa puheenjohtaja ja komissio informoivat neuvostoa kalastusneuvotteluista Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa.

EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisistä kalastusjärjestelyistä Brexitin jälkeen sovitaan osapuolten välisen kauppa- ja yhteistyösopimuksen puitteissa. Sopimuksen mukaisesti vuoden 2022 kalastusmahdollisuuksista tulisi saavuttaa yhteisymmärrys 10.12.2021 mennessä. Neuvottelut osapuolten välillä ovat jo käynnistyneet. Kauppa- ja yhteistyösopimuksen mukaisen kalastuksen erityiskomitean perustamisen viivästyminen on jonkin verran hidastanut neuvotteluja.

Komissio on non-paperissaan (12681/21) linjannut yksityiskohtaisemmin EU:n kannasta yhteisen kalastuspolitiikan ja tieteellisen neuvon mukaisesti koskien yhteisten kalakantojen kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2022 ja mm. kalakantojen hyödyntämiseen liittyvistä teknisistä kalastusmääräyksistä ja erityisehdoista kuten joustavuudesta.

Jäsenmaat ovat esittäneet huomioita komission non-paperiin ja puheenjohtajan välitysesitykseen (13511/21) tuoden esille huoliaan mm. kampelakalojen ja turskakalakantojen sekä sillin kalastusmahdollisuuksista, teknisistä kalastusmääräyksistä ja joustavuudesta. Jäsenvaltiot ovat tukeneet puheenjohtajan päivitettyä välitysesitystä (ST 13511/1/21 REV1).

Neuvosto on lisäksi hyväksynyt Neuvoston päätöksen Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa käytävissä vuotuisissa neuvotteluissa unionin puolesta esitettävästä kannasta suurimmista sallituista saaliista sopimiseen. Päätöksessä tuodaan esille mm. niitä kestävän kalastuksen periaatteita joiden mukaisesti EU:n tulisi kalastusmahdollisuuksista neuvotella Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa. Päätös on voimassa kesään 2027.

Ranskan ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisiä jännitteitä koskien noin 50 ranskalaisen kalastusaluksen pääsyä kalastamaan eräiden kanaalien saarien vesialueille on ratkottu korkealla poliittisella tasolla ja jännitys on lieventynyt.
EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliset neuvottelut liittyvät myös EU:n ja Norjan kahdenvälisiin kalastusneuvotteluihin sekä EU:n, Yhdistyneen kuningaskunnan sekä Norjan välisiin kolmikantaneuvotteluihin.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Kyseessä ovat puheenjohtajavaltion ja jäsenvaltioiden tiedotusasiat.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU18-jaosto (maatalous ja elintarvike) 10.11.2021

EU-ministerivaliokunta 12.11.2021

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 12.11.2021

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Asiakohta a) 13434/21

Asiakohta b)

Asiakohta c)

Asiakohta d)

Asiakohta e) 13347/21

Asiakohta f)

Asiakohta g) 12681/21, 13511/1/21 REV 1

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Erityisasiantuntija Sanna-Helena Fallenius, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 481, sanna-helena.fallenius@gov.fi

Erityisasiantuntija Laura Uusitalo, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 030, laura.uusitalo@gov.fi

Asiakohta a)

Kansainvälisten asioiden johtaja Aulikki Hulmi, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 034, aulikki.hulmi@gov.fi

Maatalousneuvos Kirsi Heinonen, MMM/Johto, puh. 0295 162 059, kirsi.heinonen@gov.fi

Asiakohta b)

Neuvotteleva virkamies Jertta de Mazières, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 113, jertta.demazieres@gov.fi

Asiakohta c)

Neuvotteleva virkamies Jukka Virolainen, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 206, jukka.virolainen@gov.fi

Asiakohta d)

Neuvotteleva virkamies Markus Schulman, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 475, markus.schulman@gov.fi

Asiakohta f)

Erätalousneuvos Vesa Ruusila, MMM/LVO/ERÄ, puh. 0295 162 051, vesa.ruusila@gov.fi

Asiakohta g)

Neuvotteleva virkamies Heikki Lehtinen, MMM/LVO/ELKA, puh. 0295 162 433, heikki.lehtinen@gov.fi

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

LIITTEET

Asiasanat	jaosto kalastus (EU 17), jaosto maatalous- ja elintarvike (EU 18), kalastus, maatalouden erityiskomitea, maatalous- ja kalastusneuvosto, maatalous
Hoitaa	**MMM**
Tiedoksi	ALR, EUE, RUOKA, SM, STM, TEM, TULLI, UM, VM, VNK, VTV, YM